

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytörszékében, Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almásán: Rosenberg A. czégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szerszámjavalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor, fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Türr István.

(p.) Bácsmegegye nagy szülöttje, Türr István meghalt. Hatalmas lángész, ritka nemű lélek, igaz emberbarát, távozott vele az élők sorából. Azok közé a „nagy” férfiak közé tartozott, akik ezt a jelzőt becsületesen, komoly munkássággal, akadályt, félelmet nem ismerő elszánt küzdelemmel és a nemzetek politikai, gazdasági és kulturális érdekeit hatalmasan előmozdító nagyszerű, korszakot jelentő alkotásaikkal szereztek meg. A korinthusi csatona, a panama kanális, a vukovár—samaczi csatona terve, a Ferenc-csatona, a világbéke fenséges gondolata és közéleti szereplésének hasonló gyümölcsei mind az ő nevéhez fűződnek.

Mint katona is hős volt, aki dicsőséget szerzett ama a nemzetnek, melynek igazáért oroszlánbátorsággal küzdött. Bár mely csataterén érvényesítette stratégiai nagy tudását, mindenütt siker, győzelem járt a nyomába. Katonai tudása, harcászati zseniálitása különösen Garibaldi oldalán tünt ki oly erővel és káprázatos fényvel, hogy az egész világ bámulatát és elismerését vívta ki a maga számára.

De nemcsak a kardot, hanem a tollat is bravúrral forgatta s mindig nemzete javára. Mig a külföldön tartózkodott, a legolvasottabb világlapokban Magyarország mellett csinált hangulatot. Amidőn pedig visszajött Magyarországra, itteni lapokban, de különösen a „Magyar Hirdel”-ben fejtett ki erőteljes publicistikai tevékenységet sok komoly, üdvös közkegyes megvalósításáért. Nem tartozott azok közé, a kik a népszerűséget minden áron keresték s így

gyakran olyan eszmék mellé szegődött, melyek a népszerűség zománcával nem voltak ugyan bevonva, de azért az ország érdekeit, a nép javát hordták magukban. Sokat írt és beszélt a király és nemzet közti béke létrehozásáért s midőn ez bekövetkezett és a kiegyezés létrejött, ennek fentartása és ápolása képezte elsőrendű életcélját. Ezt bizonyítja az a levél, melyet a verbászi képviselőjelöltség felajánlásakor Rácz György kulai birtokoshoz intézett s mely lapunkban hónapokkal ezelőtt megjelent.

Néhány héttel ezelőtt Nizzában tartózkodott, ahol gyakran összejött kiváló földünkkel, Polakovits Mátyás gabonagyereskedővel, akitől Rácz Györgynek lapunkban megjelent vezércikkéről tudomást szerzett. Nyomban megkérte régi barátját, hogy az illető számot szerezzé meg. Polakovits Monte-Carlóból táviratilag intézkedett ez iránt. S midőn Türr a lapot kézhez kapta, a cikket elolvasta, az írónak abban kifejtett politikai álláspontját mindenben helyeselte. Pedig a fölfogás, mely Rácz cikkén végig vonult, nem tartozott a népszerűek közé. De bölcs volt a gondolata, hazafias az iránya és hasznos a célja.

A bácsmegegyei szabadelvűpárt.

A bácsmegegyei függetlenségi párt zombori szócsove és néhány fővárosi lap azt közölték, hogy a bácsmegegyei szabadelvűpárt a napokban megalakult. A zombori újság az elnökségnek és a választmányának a névsorát is leközzölte. Az illető lapoknak eme híradása minden ízében valótlán, mert a bácsmegegyei szabadelvűpárt megalakítása

iránt semmiféle intézkedés nem történt s így zombori lapársunk által jelzett értekezlet meg nem tartatott.

Bácsi régiségek.

Bács községének nagytudásu plébánosa: Evetovics János érdekes cikket írt a megyei történelmi társulat „Évkönyv”-ében, a bácsi középkori műemlékekről. A közleménynek az volt a célja, hogy felkeltse a közönség figyelmét „a sok vihart látott bácsi romokra, amelyeket egykoron annyi keresztény-magyar vér öntözött.” A cikk magában foglalja dr. Harácsnyi János nagyváradi kanonok szakvéleményét is, mely számos oldalról új világításban mutatja be megyénk eme legnevezetesebb történelmi emlékeit. — Valóban érdemes lenne, ha Evetovics a bácsi romokra és a még fennálló egyéb műemlékekre vonatkozó ismertetését szélesebb körben, a helyi lapok útján is közölné, hogy azt a nagy közönségnek is hozzáférhetővé tegye. Aktuálisá teszi ezt a Ferenc-rendűek tisztos tornyának és templomának szöbakerült restaurálása; a török-fürdő kiásatásának felvetett eszméje; az irodalmi társulat tervbe vett vándorgyűlésének programjába illesztett felolvasás tárgya, de legfőképp az a tisztos igyekezet, hogy az általános érdeklődés Bácsmegegye egykori központja felé irányuljon.

A mult héten egy napot Bácsban töltöttem. Egyéb irányu elfoglaltságom mellett, egy órácskát a műemlékek megszemlélésére fordítottam. Evetovics szives kalauzolása mellett megtekintettem a török-fürdőt; később a várat és a barátok Árpád-királyok-korabeli templomát is. A romok képe valóban lebilincselő. Mélyen megilletődve áll meg előttük az ember, a laikus épenugy, mint a szak tudós. Evetovics szakszerű magyarázat kíséretében

Éjjeli ut.

Szaladtam. A sikongó őszi szél
Hajamba irigyen belekapott,
Mérgező kigyó lábamba harapott.
Örült, vad táncot járt sok jalevél
S egy korhadat vén ág nyögve recsegett.
A lelkem nem félt, meg se remegett.
A rejtelmes, bokros erdő ölében
Szilajon, nagy vigan rohantam én!

De im, egyszerre csak, oh jaj mi ez?
Az erdő bokros útja vérbe vesz!

Elöttem ott vonaglott zöld mohágyon —
Majd eltapostam — egy megtépelt álom.
Épp haldokolt. Fáradtan jelnézett rám;
Oh mennyi bus panaszkul muló árnyékán.
Kilobbantak sok titkolt szenvedések,
Fölleledtek a meggyilkolt remények,
El nem ért vágyak újra vágyakoztak,
Sötét bánatok hangosan zokogtak;
Hívták az Istent, vádolták az eget.
A miért vágyuk sohse teljesedett.
Siró panaszkul hosszan, nyujtva, félve
Beledübörgött a hangtalan éjben
Utószor. Aztán csend lett és setét
S én lopva, félve haza ballagék.

F. Galambos Margit.

Borus délutánon.

A „Bácsmegegye” számára írta: Korossy Margit.

... Nagy, szürke, lomha felhők vonták be az eget s árnyakat rajzoltak a butorra és szőnyegekre. Néha még egy két esőcsepp halk koppanással ütődött az ablaküvegekhez, hogy fényes, hosszú sávban fusson azon alá, — mint elnyomott könnyek. Véletlenül, akaratlanul, szürke magányos óráinkban. Az egész szobában a zongora billentyűi világlottak csupán, — ezekről a billentyűkről siklott le éppen most fáradt mozdulattal, a Domokos Márta sokszor megcsodált kicsiny, fehér keze. Hanem annak a bus magyar nótának, melytől olyan fáradt lett, utolsó akkordjai még a levegőben rezgenek; — minden hangjával felidézve régi, fájó, gyöttrő emlékeket. S ő hallja, érzi ezeket a hangokat, — ő, a mindig kedves, mindig mosolygó, ünneplő Domokos Márta, — és a szive összeszorul. Lelke megtelik emlékekkel, az arca halványabb lesz, mert küzködik büszkeségével, mely kigunyolja s megtiltja ezeket az emlékeket. — ... Es mégis! — Fátyolozott tekintetével, egészen, de egészen jól látja maga előtt a bölongató, suttogó fákat odakint, a vadszőllős terrast, az egész társaságot, — s a fehér asztalt, rajta a sok elszórt rózsával. Látja amint az ő egészségére üritik a gyöngyöző pezsgőt vékony törékeny poharakból, — s látja, nem! szinte érzi amint ott ül fehér ruhájában azon a meleg nyári estén, s egy nap-sütötté férfikéz, a rózsák közül a legszebbet barna hajába tűzi. Érzi amint nézi, nézi hosszan, s hallja amint elmondja azt az egy szót századszor, ezredszer. — És most? a cigány kezében sirni kezd a hegedű itt a füle mellett, s valaki forró csókkal halmozza el a kezét. Oh, azt a nótát a lelkébe égették akkor, — és pedig nem is sejtette,

hogy igaz lesz az a nóta, melyre majd csak vissza emlékezhetik. „Valamikor réges régen, nekem is volt imádságom . . .” — És Márta eszmélni kezd. Odamegy ahhoz a fiókhoz, melyben egy tavasz és nyár elpazarolt, agyongázolt emlékeit őrzi. S a keze reszket, midőn maga elé állítja azt a képet, melyről egy szép, gondtalan, egy kicsit gunyoson fáradtan, mosolygó férfarc tekint reá. A sarkába egy furcsa kis szó áll, ákom-bákomos, szarkalábbetűkkel oda írva. Ez: „prominslis —” de az utána valamikor szintén odairt név, el van törölve ki van kaparva. — És lassu, mély pir önti el a Márta szomorú kis arcát, amint ezt elolvassa, — s forró homlokát odaszorítja, ehhez a kikapart elmúlt, elvesztett névhez. Aztán önmaga előtt szegyenkezve, de mégis megcsókolja azokat a szemeket, melyeket úgy szeretett, azt a száját, mely annyit hazudott neki. — Az ő szegény, hívó, szerelmes szívet, lelkét ezek vitték birtokukba, s ma fásultan, kirabolva, halkan de égő gyűlölettel kérdezi a képtől: „Miért? miért?” . . . De az a kép csak hallgat és mosolyog. Mit is felelhetne? S a Márta szája köré lassan megérőden, egy keserű, cinikus vonás rajzolódik. — Kezével a leveleket tovább tolja. Ezeket a leveleket és kártyákat, melyeknek hazug tartalmáért valamikor kacagó jókedvében boldogan repült a leveletördő elé. — Igen ott, le a terrastól, ki az utra a levelethordó elé.

... És most is olvasatlanul teszi vissza azokat a fiókba, oda a fekete kis bőrkötésű napló mellé, amely azt a sok küzködést őrzi lapjain, mely agyontiport hite és bizalma elnémítását jelentette. — De a képet még egyszer kezébe veszi mielőtt újra elzárná hosszú időre. A tekintete arra az arcra tapad, mely kép nélkül is lelkében él; — és még nem bírta kiirtani onnan. Még nem, — de majd . . . Majd csak úgy fog reá vissza-

rámutatott a nagy egész részleteire, azokra az apróságokra, amelyeken csakis a szakember éles szeme akad meg.

Hogy Bácsban, az eddig ismert történeti emlékeken kívül, még számos érdekességet találhatunk, bizonyítja az a két figyelemre méltó emlékek, amelyet rövid szemleutunkban sikerült felfedeznünk. Az egyik a törökfürdő melletti ház ereszes csurgásába van helyezve, több más faragott kő társaságában. A kőlap — mely kétségkívül a várból került ide — domborművi faragványban egy kézfejet ábrázol esküre emelt ujjakkal. A ruházatból csak néhány redő látszik. Benn a várutcában, özv. Bertics Jánosné udvarán, a kút mellett pedig egy feliratos kőre bukkantunk. A 65 cm. hosszú és 55 cm. széles csonka márványlap párkánykeretbe foglalt nyolc töredéksort felölöl latin felirást visel. A felírás lézagos sorai bizonyos Fábrián nevű jeles férfiú emlékére vonatkoznak. Az eddigi nyomozás valószínűvé teszi, hogy az emlékkő azon Fábrián nevű bácsi pap hamvait takarta, akit a pápa 1467-ben epifániai püspökké nevezett ki, s akinek megengedte, hogy Bácsban és Kalocsán székelhessen, és ott főpapi ténykedést is végezhesen. (Évk. 1896. 181. l.) A becses emlékkövek a „Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat” muzeumba kerülnek.

A megkezdett uton haladva, a várból — épületanyagok, lépcsőknek, kövezetnek, káposztaköveknek, stb. — elhordott és felhasznált köveket mind meg kellene mozgatni, mert tapasztalásból tudom, hogy a nép az ilyen köveknek rendszerint a domborműves és az írásos részét, vagyis a használati célnak kevésbé megfelelő oldalfelet szokta lefelé fordítani. Nem lehetetlen, hogy ilyen módon a most felfedezett töredék másik része is előkerül.

Gubitzka Kálmán

a Bács-Bodrogi Történelmi Társulat muzeumőre.

Társadalmi élet Szivácson.

— Saját tudósítónktól. —

Ujszivác, 1908. május 2-án.

Sanatóriumi egyesületeink pihentek egy kissé; a pihenés után kezdenek ismét mozgolódní. Megint üléseznek, ezuttal nem mulatságot rendeznek, hanem Ujszivác község derék jegyzőjének 30 éves szolgálati jubileumát készülnek megülni. A rügyfárasztó tavasz beköszöntével lesz alkalmunk egy kissé szórakoznunk; a mire már csakugyan szükség van.

Társadalmi életünk amugy is annyira tesped,

gondolni mint egy szép áomra, melyből az ébredés nagyon, nagyon nehéz . . . volt. Hiszen Farkas Imre is, ez a forró szívi, aranylantu kedves írónk nem azt mondja-e egyik versében.

„ . . . Érzem: áomkép voltál, mely ntáu
Valaha vakon, ész nélkül, bután
Meg-meg rogyván, vérző szívvel futottam.”

„ . . . Valaha . . . vakon . . . ” mondja Domokos Márta s kezével végigsimítva lüktető homlokát, oda lép az ablakhoz. Odakint az eső elállt, a felhők lassan szétszórtak, s bár már ahhoz késő van, hogy a nap újra kisüthessen, — derűs, nyugodt világosság ömlik el a mozdulatlan leányalakon, amint ott áll az ablaknál, s szemrehányóan tekint a fehér billentyűs zongora felé. — „Vájjon ki az oka? — tűnődik Márta — én vagy ő? . . .

És este, a kivilágított corson, a hullámzó, kíváncsi embertömegben, már frissen, mosolyogva fogadja Domokos Márta a mindenfelől feléje jövő köszöntéseket. Azért mégis van ideje néha, hosszan furcsán, mint ahogyan ő már szokott, a szemébe nézni az öt kísértő főhadnagyok, aki már is tüzet fogott, és büszke sarkantyú pengéssel szegődött a szép leány gárdájához. — De ebben a pillanatban a szeszélyes Márta égő érdeklődéssel vizsgálja ruhája szegélyét, s amint lehajol lángba borul az arca. — Mert mellettük éppen most haladt el a sokaság között, egy magas, barna férfi, fáradt, gunyos mosollyal a szája körül, de akinek a köszönését, kifogástalan meghajlását csak Domokos mama fogadhatta. — A következő pillanatban Márta megint a régi, s bátran, halkan kineveti a szerelmes főhadnagyot, aki csüggedten konstatálja zsinoros atillája alatt, mélyen a szívében: „Bei Gott!! amilyen szép ez a lány, olyan felületes! Hiszen ez nem tud érezni, csak szórakozni és — kinevetni! Kreutz donnerwetterne:heimmal!”

hogy ideje már lakóinkat a tespedéséből fölébresztetni; a széthúzó elemeket ismét összehozni.

Össze fogunk gyűlni, hogy ünnepeljük a munka emberét szebbnél szebb felköszöntőkben. Kirándulásomból hazatérve, örömmel értesültem az ujszivácsi egyesület e nemes elhatározásáról.

Míg Ujszivác jubilálni készül, azalatt Ószivácson nagyban folyik a korteskedés, ki fog a a jegyzőség jól jövedelmezett székében ülni.

Nem fog csodaszamba menni, hogyha hatvanan is pályáznak, mert eltekintve a jó javadalmasztól, nehéz feladat vár az ószivácziakra, hogy méltó utódot találjanak.

E két kérdés foglalkoztatja jelenleg lakóinkat. Lehetséges, hogy jegyzőnknek még eszébe sem jutott a lemondás.

Láska k. szerkesztő ur, Szivác község lakóit mindig igen aktuális kérdések foglalkoztatják.

E kérdésekről emlékezem meg felmentülésk alkalmával b. lapjában.

Bár nem mindig szívesen teszem, mert nem igen szeretik az én falubeliem, ha nyilvánosságra hozom azokat.

Néha meg is haragúsznak rám, de én haragjukkal nem igen törődöm.

Mint hírlapíró azonban ki lévén téve néha ily kritizálásnak; hivatásomnak azért annál nagyobb ámbícióval felelek meg, ha közléseim néha megjegyzésekben is részesülnek.

Báró Eötvös Józsefnek, a munkáját olvasván a megyei életről, nagy élvezettel olvasom annak minden egyes betűjét, melyben nagy írónk remek színben festi a megyei élet berendezését, a melyek a mai viszonyokra igen találóak.

A jegyzői intézmény berendezését valamennyi e tárgygyal foglalkozó publicistáink között legélénkebb színben tárgyalják; s ha községünk lakói csakugyan abba a helyzetbe jutnak, hogy jegyzőt kell választaniok, úgy nem fognak mulasztást elkövetni, ha e remek munkát átanulmányozzák.

Annál könnyebben meg fogják oldani e kérdést, mely sokaknak e nemzetiség lakta vidéken sok fejtörést okoz.

Neugebauer Ármin.

A Dunavidéki h. é. vasut r. t. igazgatósági ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1908. május 5-én.

A Dunavidéki h. é. vasut r. t. ma, május 5-én igazgatósági ülést tartott *Latinovits* Pál ny. főispán elnöklésével. Az ülésen jelen voltak az elnökön kívül: báró *Herzog* Mór, *Sillei* Sándor ny. államtitkár, *Rómy* Béla min. tanácsos, *Bartha* Arnold udvari tanácsos, *Eigl* József apát, *Karácson* Gyula ny. alispán, *Hoczár* Zsigmond kir. tanácsos, *Hipp* Dezső és *Tárczay* Dezső főszolgabírák, dr. *Schöber* Béla és *Enyedy* Béni igazgatók, *Guttwein* Lajos jegyző, *Falcone* Lajos, *Hauke* Imre polgármester, *Jékár* Imre igazgató, *Lippay* József és *Görög* Imre.

Latinovits Pál elnök üdvözlőlvén a megjelenteket konstatálja, hogy az igazgatóság tagjai kellő időben és szabályszerűleg hivattak meg és hogy jelen ülés az alapszabályok 27. §-a értelmében határozatképes.

Az ülést megnyitónak nyilvánítja és a jegyzőkönyv vezetésére *Stern* Hugót, a napirend előadására pedig *Ott* Jánost kéri fel.

Napirend előtt mély sajnálattal jelenti, hogy dr. *Mandel* Pál igazgatósági tag évközben elhalálozott és indítványozza, hogy emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

Az igazgatóság mély sajnálattal veszi tudomásul érdemes tagjának elhunytát, emléket jegyzőkönyvileg megörökíteni és az özvegyet a jegyzőkönyv kivonatával értesíteni rendeli.

Jelenti továbbá, hogy *Poleschensky* Gyula az igazgatósági tagságáról lemondott.

Elnök bemutatja az elmúlt év zárszámadásait és mérlegét, valamint a nyereség hovaforrása iránti javaslatot, mely szösz szerint így hangzik:

Tisztelt Közgyűlés!

Az 1907-iki XIII-ik üzletév zárszámadásait előterjesztve, van szerencsénk jelenteni, hogy az egyesített vasutak forgalma a folyó évben is öröndetesen növekedett.

Az 1907. évben kisorsolt 83 drb. elsőbbségi részvények 1908. évi január hó 2-án 16,000 koronával történt beváltása után a tisztelt Köz-

gyűlésnek még rendelkezésére álló 460,425 korona 33 fillér tiszta nyereség felosztására nézve bátrak vagyunk javasolni, méltóztassanak:

1. 460,425 korona tiszta jövedelemből 0.3 %-ot, vagyis 1281 korona 51 fillért a vasut tartalékalapjához csatolni,

2. a forgalomban lévő 51,049 drb. elsőbbségi részvénynek 4 %-os osztalékra egyenként 8 koronát, összesen tehát 408,392 koronát fordítani,

3. a fennmaradó 50,751 korona 82 fillért pedig az 1908. üzletév számlájára elővezetni.

Az 1907. évre mutatkozó 1.0 %-nyi osztalékhatárlékre vonatkozó igény az 1907. évben kisorsolt részvényekért adandó élvezeti jegyeken kiütend.

Ezek után kérjük a tisztelt Közgyűlést, hogy

a) üzleti jelentésünket tudomásul venni,

b) az előterjesztett mérleget és zárszámadást jóváhagyni,

c) a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat elfogadni,

d) az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvényt megadni,

e) igazgatósági tagokat beválasztani,

f) a felügyelőbizottságot három évre megválasztani.

g) az igazgatósági tagok jelenléti díjait, valamint a felügyelő- és végrehajtó-bizottság tiszteletdíjait megállapítani,

h) az alapszabályok 7. §-ának 5-ik bekezdésében „azonkívül a 2. alatti törzsrészvények 1—6615, helyett 14,491—21,105 és 2. alatti elsőbbségi részvények 1—16,380 helyett 35,348—51,727 új folyószámokkal láttatnak el” helyett, tekintettel eme folytatólagos számozást célzó intézkedés végrehajtása körül felmerült nehézségekre — a következők felvételének engedélyezését kérelmezni:

„azonkívül az 1. alatt részvények B. Z. U., míg a 2. alatti H. F. P. betűjelzéssel láttatnak el és megfelelően cégjegyzetnek.”

1. A tartalékalap terhére engedélyezett és igénybe vett hitelek bejelentését tudomásul venni méltóztassék.

Az igazgatóság a lefolyt 1907. év zárszámadásait, mérlegét és nyereség- és veszteség számláját jóváhagyja és további eljárás végett a felügyelőbizottságnak kiadni rendeli. Az 1907. évben elért nyereség hovaforrására vonatkozólag a közgyűlés elé terjesztendő javaslatot a következőkben állapítja meg:

1. 460,425 korona 33 fillér tiszta jövedelemből 0.3 %, vagyis 1281 korona 51 fillér a vasut tartalékalapjához csatolandó.

2. A forgalomban lévő 51,049 darab elsőbbségi részvénynek osztalékra egyenként 8 korona összesen tehát 408,392 kor. fordítandó;

3. A fennmaradó 50,751 kor. 82 fillér pedig az 1908. üzletév számlájára lesz elővezetendő.

4. A közgyűlés megtartásának ideje és napirendjére, továbbá az alapszabályok 7. §-ának 5-ik bekezdésében az összes eredeti részvények átszámolására vonatkozólag tervezett módosítására, nemkülönben az igazgatóságnak két taggal való kiegészítésére, valamint, a lelépő felügyelőbizottság választására nézve.

Az igazgatóság elhatározza, hogy a XIII-ik rendes közgyűlés folyó évi május hó 25-én délelőtt 12 órakor lesz megtartandó, napirendjére pedig a következők teendők:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1907. üzletévről.

2. Az 1907. évi zárszámadás és mérleg megállapítása, továbbá javaslat a tiszta nyereség hovaforrása iránt.

3. A felügyelőbizottság jelentése.

4. Határozathozatal a tiszta nyereség hovaforrása, valamint az igazgatóság- és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény iránt.

5. Az igazgatóságnak két taggal való kiegészítése.

6. A lelépő felügyelőbizottság helyébe új felügyelőbizottság választása.

7. Az igazgatósági tagok jelenléti díjainak, valamint a felügyelőbizottság tiszteletdíjainak megállapítása.

8. Az alapszabályok 7. §-ának 5-ik bekezdésében „azonkívül a 2. alatti törzsrészvények

1—6615, helyett 14,491—21,105 és 2. alatti elsőbbségi részvények 1—16,380 helyett 35,348—51,727 új folyószámokkal láttatnak el" helyett tekintettel eme folytatólagos számozást célzó intézkedés végrehajtása körül felmerült nehézségekre — a következők felvételének engedélyezése kérelmezendő:

„azonkívül az 1. alatti részvények B. Z. U., míg a 2. alatti H. F. P. betűjelzéssel láttatnak el és megfelelően cégjegyeztetnek.“

9. Tartalékalap állása.

10. A tartalékalap terhére engedélyezett és igénybe vett hitelek bejelentése.

11. Folyó ügyek.

Elnök végül megjegyzi, hogy a Bajáról 7 óra 12 perckor Zombor felé induló vonat folyton késéssel érkezik meg. Indítványozza hogy a forgalmi bajok szanálása végett a Máv igazgatósága keressék meg. (Helyeslés.) Az ülést bekezeszti.

A zombori függetlenségi gyűlés és a Jánoshalmiak.

Méltó válasz Lázár Pálnak.

— Saját tudósítónktól. —

Jánoshalma, 1908. május 5.

Lázár Pál országgyűlési képviselő levelet küldött a jánoshalmi függetlenségi kör elnökének, melyben felszólítja, hogy folyó hó 17 én Zomborban, az önálló nemzeti bank ügyében tartandó népgyűlésen a jánoshalmi függetlenségi körnél nagyobb számban vegyenek részt. A jánoshalmi függetlenségi kör elnöke nyomban értekezletet hívott egybe, amelyen Lázár kérelmét tárgyalták.

A csupa régi, kipróbált függetlenségi körből álló értekezlet a kérelmet kereken elutasította, mert a mai függetlenségi pártban nem bizik, mozgalmát nem tekinti komolynak.

Erről a határozatról Lázár Pál képviselőt eme csattanós válaszban értesítették:

Méltóságos Képviselő Ur!

Múlt hó 28-án kelt becses levelére válaszul értesítem, hogy a levélben foglaltakra értekezletet tartottam a függetlenségi körben, mely egyhangulag a következő válaszban állapodott meg:

A jánoshalmi függetlenségi polgárok oda nyilatkoztak, hogy a választásoknál mindig elsősorban harcoltak, hogy a függetlenségi elveknek többséget szerezzenek; a mi sikerült is, sőt sikerült nemcsak a kerületben, hanem az egész országban, és dacára mindezeknek és dacára annak, hogy az országgyűlésen a függetlenségi pártnak erős abszolút többsége van, mégsem érzi, sőt csak nem is látja a nép, de különösen a földmivelő polgárság, hogy a lelkesedéssel megválasztott képviselői az ő érdekében, vagyis javára dolgoznának. Eltekintve attól, hogy az Ausztriával való kiegyezést, melyet átkosnak és kárhózatossá hirtettek 38 éven keresztül, most függetlenségi képviselőink többségével sokkal súlyosabb és ránk nézve terhesebb feltételekkel kötötték meg.

De a belügyi téren sem találunk mást, mint az általános fizetés felemelést, s egyes személyek magas kitüntetését, s az egyéni érvényesülést. S míg a két utóbbiból magának a nemzetnek semmi haszna, addig az előbbi csak az adófizető polgárok terheit súlyosítja.

Ennélfogva a nép annyira közömbös már az ilyen dolgok iránt, mivel nem tudhatja, káros vagy hasznos lesz-e rá nézve, hogy nem is tartja szükségesnek az e tárgyban tartandó gyűlésen részt venni, minélfogva nem is képviselteti magát.

A temerini második gyógyszer-társ.

— Saját tudósítónktól. —

Temerin, 1908. május 3.

A ministeriumtól egy leirat érkezett hozzánk a szolgabírói hivatal útján, amely felhívta az egészségügyi bizottságot, (melynek tagjai tudvalevőleg: a községi orvos, állatorvos, községi jegyző, plébános, segédlelkészek, gyógyszerész és tanítók), hogy véleményt nyilvánítson afelett: vajjon szükségesnek, s a község érdekében valónak találja-e egy második gyógyszer-társ felállítását? A bizottság véleménye két részre oszlott. Az egyik rész amellet foglalt állást, hogy a meglévő gyógyszer-társ nem valami busásan jövedelmező voltára, egy második gyógyszer-társ felállítását nem csak, hogy szükségesnek nem tartja, sőt egyenesen károsnak, sőt veszedelmesnek nyilvánítja a községre nézve a jelenben épen úgy, mint jövőben. Hogy miért tartja veszedelmesnek arról nem nyilatkozott.

Azt hiszem fölösleges itt a figyelmet külön felhívni arra, hogy ebből a megindoklásból éppen a legszükségesebb kellek — a logikai kapcsolat — hiányzik. Azért, mert a gyógyszer-társ jövedelmező volt, nem elégíti ki a magasabb igényeket, még nem következik, hogy egy második gyógyszer-társ felállítása veszedelmes a községre nézve; sőt a gyógyszer-társ jövedelmezőképessége, amely különben is a gyógyszer-képesítéstől és árártól függ, a község érdekében semmiféle összefüggésben nincs. S akik ezt bekeverték a vitába, akár számitással, akár anélkül, azok olyan kérdést vetettek fel, amelyről a ministerium véleményét nem kért, s a melyről véleményt nyilvánítani a bizottság nem is volt hivatva. Mert hiszen nem az a kérdés megélhet-e vagy meggazdagodhat-e nálunk két patkárus, hanem az, hogy a községnek érdeke-e egy második gyógyszer-társ felállítása?

S ha a bizottság másik része az utóbbi kérdés mellett foglalt állást arra „igen“-nel felelvén, az nem irányult senki személye, még kevésbé valakinek az existenciája ellen. Hiszen a ministerium döntésétől függ ugyanis a jövedelmi kimutatások alapján, hogy tönkretétel-e egy existencia, amelynek hivatalosan kimutatott tiszta jövedelme évente 3—4000 korona között változik, ha a község érdekében még egy második gyógyszer-társ állítatik.

Mivel indokolja meg a bizottság másik része a maga álláspontját, hogy t. i. szükséges a község érdekében egy második gyógyszer-társ felállítása.

Megindokolja 1-ször is és főképpen avval, hogy a gyógyszer-társ a község nagy terjedelménél fogva nem állhat olyan alkalmas helyen, hogy sürgős esetekben a község, bárhol lakó részének rendelkezésére lehessen, s így megtörténik, hogy válságos viszonyok között távolsága miatt értéktelenné válik.

2-ször a lakosok ajkain gyakran elhangzott panaszokkal, melyek arról szólnak, hogy igen magas árak mellett a gyógyszerek sokszor hatástalanok maradtak. Azonban ezt nem tartja a leg-erősebb indoknak, mert a hatás elmaradásának egyéb okai is lehetnek. Mindamellett köztudomású dolog, hogy a gyógyszerek kvalitásra nézve különféleké.

Mindezek és egyéb apró, de nem lényegtelen okokon kívül, melyeket itt felemlíteni nem szükséges, egy magasabb cél is lebegett a bizottság utóbbi véleményén levő részének szeméi előtt. Az ugyanis, hogy ahol csak lehet, nyújtassék alkalom a konkurenciára s ezzel együtt az akarat-erőnek egy olyan fejlesztésére, amely az egyes intézmények iránt támasztott igények lehető leg-tökéletesebb kielégítését mozdítja elő. Ezen kívül pedig alkalom nyújtassék egy másik existenciának is a föntartására, hiszen a mai szociális világban ugyanis a kenyérkérdés tolu mindenütt előtérbe. S Temerin eléggé népes arra, hogy az ilyen eszmék megvalósítása elől el ne zárkozzék. Miért ne lehetnének tehát azon a véleményen, hogy a második gyógyszer-társ felállítása nem csupán a község érdekében való, de szociális szempontból is igen üdvös lenne.

Kováts Antal.

HIREK.

A képviselőházból.

A rövid néhány napi pauza után kedden nyíltak meg újból a törvényhozás kapui. Már kora délelőtti tömegesen lepték el a folyosót a honatyák, akik a Lengyel-Polónyi-pörben hozott ítéletet per-traktálták. A Polónyigárda persze ujongott örömben.

Bent a teremben Justh bensőségteljes szavakkal bucsuztatta el Türr tábornokot. Majd Nagy György, a karzatbeli hölgyek favoritja indokolta meg március 15-ikét törvénybe iktató indítványát. Magasan szárnyaló, az ő fiatalos lelkületének, hazafias érzületének megfelelő poetikus színezetű beszédben hordta össze súlyos érveit. A képviselőknek nagyon tetszett a szép beszéd, s mindenki azt hitte, hogy a hajdani kurucok szívvel-lélekkel csatlakoznak az indítványhoz. Azonban nagyon csalódtak, akik ezt hitték; mert a nagy hazafiak Wekerle felszólalásának a hatása alatt a jelen időt nem tartották alkalmasnak az indítvány napirendre tűzésére. Tehát a 48-as függetlenségi párt állást foglalt március 15-ike ellen. Ime így halad a hazafiak híres gárdája a függetlenségi törekvések útján. Tomics Jása, aki a diplomaták karzatán ült, megnyugvással tapasztalhatta, hogy a koalíció méltó, hogy vele egy politikai vizen evezzen.

Baloghy Ernőnek e napon jelentősebb szerep jutott. Mint a mentelmibizottság előadója egy csomó ügyet referált s valamennyit ügyesen. Elsőnek Lázár Pál dolgát adta elő, aki mentelmi jogán megsértését látta abban, hogy ifj. Vojnits István alispán elmarasztalta azokkal a költségekkel, melyeket Szutrély bácsalmási volt szolgabíró és néhány járásbeli községi jegyző ellen alaptalanul tett följelentésével, a vizsgálati eljárással előidézett. Baloghy hatalmas jogi érvekkel bizonyította, hogy az alispán törvényesen járt el, s így a panaszoló képviselő mentelmi joga nem lett megsértve. A képviselőház egyhangulag magáévá tette az előadó álláspontját.

Lázár Pálnak nem igen tetszhetett a dolog, mert a határozathozatal után mérgesen ment ki a folyosóra.

Egy másik mentelmi esetről is, jóllehet itt az érvei nem voltak szerencsések, fényes rögtönzött beszédet tartott, melynek előadása az egész figyelmét lekötötte.

Lányi Mórt, akit 6 havi betegeskedése után e napon láttunk először, szeretettel üdvözlötték képviselőtársai, köztük Günther igazságügyminiszter és Fernbach Péter. A regőcei követen meg se látszanak a hosszú, kinos betegség nyomai.

Coney Island.

— Amerikai utirajz. —

(4)

Irta: Vértési Károly.

A Luna Parkon kívül, de még Coney Islandban, megnézem a Galveston sziget-város elpusztulásának a mutatványát. Texas államnak, gabo-nában, gyapotban, ez a legnagyobb kereskedő városa. Alapították 1838-ban. Közel 40.000 lakószámlált, mikor 1900. évi szeptember 8-ik napján egy borzasztó tengeri vihar alkalmával csaknem egészen elpusztult. Medrétől kikelt a tengervíz és olyan féktelen erővel csapta a rettenetes nagy hullámokat a parti városra, hogy a tengeráradat rombol a, recsegve-ropogva söpörte a házakat, 8000 ember életét vesztette. Ezek előre bocsátása után magáról a látványosságról néhány szót. Nagy méretek, szem előtt az egész város dombor képen, látszanak az utcák, minden épület tisztán kivehető. Csendes a tenger, pompás a tájkép, panorámája nagyszerű, perspektívás. Hajók érkeznek a kikötőbe, mennek ki, a vasúti vonatok erre-arra futnak, közúti villamos kocsik szalad a parton.

Zivatáros borulat, korom sötétség támad az égen és a földön, rendkívüli vihar tör elő, nehéz felhők a méhükben rejtett tüzet szórják, ahova jut a tűz, gyújt. Gyors egymásutánban ismétlődik a villámlás, látható a fényes ostor, hallatszik a mennydörgés, megnyílik az ég. Félelmes. Megered a zápor, nem lehet rajta keresztül látni; égszakadás, földindulás. Árhullámok, a legnagyobbaknál is 2—3 méterrel magasabbak, közöttük a legnagyobb végig paskolja a szigetet, pusztulás követi a hullámár nyomát. Nagy a víz ereje, megvadultak az elemek, árvíz veszedelem van. Mindezt látjuk szem előtt, halljuk az orkán süvöltését, a recsegést, ropogást, kivesszük a sivitó szélben a töredezett emberhangokat, jajveszékést s teljes fogalmat alkothatunk magunknak a nagy katasztrófáról anélkül, hogy a veszedelem veszélyében volnánk.

Valóságos víz, valóságos hullámok, járó gőzök, égető tűz, a földrengést követő tengerézés, a gépezet és a villanyosság, hű képeket adnak. Fogva tartják a nézőt.

Ezrekbe kerül egy-egy ilyen kiállítás, mutatvány, még többet vesznek be. Minden kifizeti magát, ahol nagy a közönség részvétele,

Az amerikai vállalkozó szellem és a mérnöki tudomány, a város feltöltésével foglalkozik ezidőben, olvasom. Beton töltést raknak az alacsony parton, homokkal feltöltik s összevéve erőiket, emelik az egész várost.

Szeri-száma nincs a mutatóvanyoknak Coney Islandon. Szébbnél szébbek azok. Nem győzzük a nézéssel és ha láttuk, sokra menne leírásuk.

Legújabbán, két mértföld hosszú sínpáron mozdonyösszeállítás rendeztek itt, a függetlenségi ünnep alkalmával. (1906. júl. 4.) Összeállították a különös látványosságra, a vascsikónak egymásra szabadtására 40.000 embert a szigetre. Kiselejtezett mozdonyokat használtak e célra, miként a spanyolok, bikaviadalra gebéket, mert kár volna a jó lovakért. A mozdony gépezetek, mikor teljes gőzt adtak, leugrottak, a közönség pedig emelvényekről izgatottan nézte a vasfenevadak egymásra eresztését, rohanását. Nem sokat láttak, mert a gőz és füst elborította a látványt, de hallottak annál nagyobb, zajosabb ropogást. Nézték azután a vashalmat, vittek az amerikai ízű mulatságból dirib-darab emléket.

Azután vonatrablást rendeztek játéku gyantit, utánozták mindenben a san franciskói gyorsvonat kirablását. Fel a kezekkel! Emberek megmotozása, végig tapogatása, zsebek kiürítése, gyors eltűnés. Olyan embereket szerződtettek a rablósi játékra, akik értenek hozzá, a valóságban meg is tették azt. Nézik sokan a játékot.

Ez a nyugati betyáromontika kiveszőben van. Fegyveres embereket visz a vonat s az első távirásra, készen álló külön vonat jön üldöző emberekkel.

Nagyon megöregedett már az este, de a közönség az enyhe, nyári szép estén, oszolni csak nem akar. Hipp, hipp, hurrah, hangzik itt és ott, tüzijátéknál, ahol susorékolva van a pernyévé lobbanás.

Ma még minden hely el van foglalva, a festett fal és a fényes függönyrojt felé özönlenek, mert elérőtlenedve a napsugár, Coney Island szép napjai végük felé jártak és egy hét múlva csendes lesz már a zajos hely, a költöző meleggel, bezárják a parkot tölre s róla sok szó nem esik. A kávéházi felirónok bemennek a városba írógépet kopogtatni, más dologba állni. Olvastam az újságban, hogy az utolsó napon százezer ember látogatta meg a Luna Parkot s a vendéglősök nagyon nagy bevételeket csináltak. A park 14 napig volt nyitva (1904) s ezalatt látogatóinak a száma 14 és fél millió volt. A statisztika kiszámította, hogy a látogatók 13 és fél millió dollárt költöttek s így minden személyre átlag 90 cent esik. Böven telik. Hat haláleset fordult elő, 576-szor volt szükség mentőkre, 119 rendőr ügyelt fel naponta és 3907 letartóztatás volt a mondott időny alatt.

Hol van Európában költséges, pazar diszletekkel ilyen mesebeli színpad, nagyarányu, nagyszabásu mulatóhely? Talán nincs az egész világon. Összetett igyekezettel sokat néztünk meg. Kigyönyörködtük magunkat.

Kár, hogy a szép mulatóhelynek és a benne lévő szállodáknak az egyharmad része, 1907-ik év július utolsó napjainak egyikén hirtelen leégett. Lángok martaléka lett mindaz, ami könnyű anyagból volt. Egy táncteremből csaptak ki a lángok, kora reggel négy órakor. Pongyolában menekültek.

(Vége.)

Az Aranyzarv-öbölben.

A menyország szállt a földre! . . .
Boldog arcu emberhad,
Mosolyog a tenger öble,
Szeliden süt itt a nap.
Jólesd csönd. Szó se hallik.
(Bölcsék ám az emberek!)
S hol az ég a földre hajlik,
Szellő kerget feleget.

Ernyedt izmu, lusta uépség
Álldogál a partokon.
Napkeleti tunya vérség,
Nyugalom az arcukon.
Nem tesz-vesz, csak áll és bámul,
Eltűnődik csendesen
Dicső, rég letűnt világrul,
Hősi harci tetteken.

Mikor a félhold ragyogott
Ős Buddának tornyain,

Mikor a lófark lobogott
A négy folyam partjain,
Mikor Bécsig előnyomult
A renegát janicsár! . . .
De azóta bealkonyult,
S nem is virrad többé már . . .

A változó idők során
Tornyos Stambul fenmaradt,
S ha tüköröznek a Marmorán,
Remegnek a vén falak . . .
Itt leljen meg a halálom!
Bűbajos ez a vidék,
Mint egy napkeleti álom,
Mint egy földöntúli kép.

VÉR PÁL.

Latinovits Pál arcképének leleplezése.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága tudvalevően elhatározta, hogy Latinovits Pál ny. főispán arcképét a megyeház diszterme számára megfesteti. Spányik Béla, a kitűnő festőművész már elkészítette a festményt és azt Zomborba is szállította. A kép leleplezése az e hó vége felé tartandó rendkívüli közgyűlésen fog megtörténni. Az ünnepi beszéd megtartására az intéző körök Eördögh Elemér bácsujfalusi plébánost, a jeles szónokot kérték meg.

— Iskola és tanítólak építése Nádálján.

Nádálja község előjárósága f. é. április 25-én tartott árlejést a 20.118 kor. 32 fillér költségen létesítendő iskola és tanítólak felépítésére. Ajánlatot tettek: Lotz Konrád (Óverbász) az előirányzati árban, Hartwein Frigyes (Óverbász) 12%, Lotz András (Óverbász) 11%, Fridrich Fülöp (Ujverbász) 12%, Bautz Ferenc (Nádálja) 20%, Silberhorn Ádám (Óverbász) 18%, Hartwein Fülöp (Óverbász) 16% és Hopp Jakab (Cservenka) 8% áremeléssel. A község egyik ajánlatot sem fogadta el, hanem május 14-én új árlejést írt ki.

Bankett Koller főszolgabíró tiszteletére.

A bácsalmási járás jegyzői kara — mint nekünk írják — elhatározta, hogy Joller Oszkár újonnan megválasztott főszolgabíró tiszteletére, a járási társadalom minden osztályának bevonásával, legközelebb bankettet rendez.

Állatias cselekedet. Csányi Péter mélykúti legény — mint levelezőnk írja — a napokban megtámadta Szingyula Mária 57 éves asszonyt, s miután előbb véresre verte, állatias vágyát rajta kielégítette. A merénylet feljelentették.

Utcai támadás Madarason. Molnár János és Balázs István madarasi lakosok a napokban — mint tudósítónk írja — az utcán megtámadták Vinkó Józsefet és véresre verték.

Házasságok. Dr. Késmárk Béla zombori ügyvéd a napokban tartotta esküvőjét Alföldy Flóra kisasszonnyal, dr. Alföldy Gedeon szeretetreméltó és nagyműveltségű leányával, a jótékony intézmények egyik lelkes, nemes szívű pártfogójával. A díszes esküvőn nagy és előkelő közönség volt jelen.

Hálmán Károly Moholról eljegyezte Stark Juliska kisasszonyt, zombori tanítónőt.

A haragos szomszédasszonyok. Ujvidékről jelentik: Czeiger Samu ujvidéki kereskedő II. Rákóczi Ferenc-utca 52. szám alatt levő lakására f. hó 17-én este beállított Luks Lipótné és ott Czeiger neje előtt szemrehányást csinált és sértő szavakkal illette őt, hogyan meri azt állítani, hogy neki valamikor zsirt és egyetmást adott. Luks Lipót és neje ugyanis pár év előtt Czeigerék szomszédságában laktak — s a Czeigerék többszörösen kisegítették Luksékat egyetmással. Ezt jött most sértett büszkeségében Luks Lipótné számonkérni Czeigernétől. Történetesen Czeiger Samu is otthon volt, ki védelmére kelt feleségének s mikor Luksné csak nem akart felhagyni piszkolódásaival — egyszerűen kivette őt az udvarra. Itt várt rá azután a meglepetés. Az udvarban elrejtőzött Luks Lipót és barátja Bölcsék Márton, neki estek a mit sem sejtő kereskedőnek és botokkal, vasdarabokkal véresre verték. Mikor már jól helybenhagyták, akkor megugrottak. Czeiger Samu véresen elment a rendőrségre, hol feljelentést tett a két támadó ellen.

Lopás miatt elítélve. Steinmetz József és Perczl András bácsalmási lakosokat a szabadkai törvényszék lopás miatt 1—1 havi fogházra ítélte.

Véres verekedés Apatinban. Apatin levelezőnk írja: F. hó 3-án vasárnap, Csirszka Jánosnak a zombori-utcában lévő korcsmájában véres verekedés volt. Bencsics Mátyás legény Csirszka korcsmáron, ki a verekedőket szétválasztani akarta, három késszurást ejtett, úgy, hogy élet és halál közt lebeg. Ezenkívül még 12-en sebesültek meg. — Geppert és Marsch vendéglőjében is véres verekedés volt e napon.

A zombori Tulipán Szövetség—Magyar Védőegyesület április hó 26-án tartotta meg évi közgyűlését Vértesi Károly elnökle alatt nagyszámú közönség jelenlétében. Az ügyvezető igazgatói jelentés felolvasása után, mely az egyesület elmúlt évi eredményes munkásságáról számolt be, a pénztári jelentés olvastatott fel, melyre vonatkozólag a felmentvény megadtván, az elnöknek és az ügyvezető igazgatónak pedig ügybuzgó tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztatott meg. A tisztikar előforduló változásokra és pótlásokra nézve a választás megejtetvén, ügyvezető igazgató újból Csapó Samu m. á. v. mérnök, pénztárnoknak Báthory Miklós választott meg, a felügyelő-bizottság elnöke Reisz Lajos, tagjai pedig Jinipl János és Szabó Péter Nándor lettek.

A megyei tört. társulat jubileumi közgyűlését a közbejött háziipari kiállításra való tekintetből május 24-én tartja meg.

A bajai milliós pörben hétfőn hoztak ítéletet. A törvényszék Wagner és Priglyt fölmentette a vád alól. Az ügyész felebbezett az ítélet ellen.

Uj cégek. Bács megyében újabban eme cégalakulások történtek:

Szabadka: Maluser Sándor forgalmi és hitel-tudósító intézetét, iroda jelzővel cserélte föl.

Bezdán: Fuderer Gyula vegyeskereskedő.

Szabadka: Grosz J. és társa szabók (Betéti társaság, melynek tagjai Grosz Ignác és Weisz Sándor. Az utóbbi 100 kor. betét erejéig felelős. Cégvezető Grosz Ignác.

Dávod: Lipkovits Náthán és fia nagybarackai kereskedők Dávodon fioktelepet létesítettek.

Szenttamás: Paroski Péterné szatócs és Paroski Simonné mézeskalácsos.

A bajmoki véres eset. A múlt év augusztus havában néhány bajmoki legény Gyurák Józsefet úgy elverte, hogy ez nyomban meghalt. Az esetet tárgyalta a szabadkai törvényszék, mely az esküdtségi igazmondása alapján a gyilkosokat ekként ítélte el: Beslity Simon 12 évi, Tuczity Józsefet 7 évi, Sotonik Balázst 8 évi, Barakovits Györgyöt 4 évi és Vujevits Ferencet 2 évi fogházra. A kuria a semmisségi panaszokat elvetette s így az ítéletek jogerősek.

A zentai csendőrszakasz parancsnokát, Argay Ferenc csendőrhadnagyot a király főhadnaggyá nevezte ki.

Kabátlopásért. Mainics Mohai Ernő topolyai illetőségű szállodai szolga — mint topolyai levelezőnk írja — januárban Szegeden, a Pilseni sörcaernokban egy 100 kor. értékű kabátot lepott. A szegedi törvényszék e miatt 3 havi fogházra ítélte el.

A szabadkai városház és régi gimnázium lebontásából nyerendő anyagok értékesítésére a városi tanács f. é. április 24-én tartott árverést. Ajánlatot tettek: Nagy Ferenc (Szabadka) 22.699 kor., Kladek István (Szabadka) 18.844 korona, Temesvári és Tratner (Budapest) 10.750 korona. A tanács Nagy Ferenc ajánlatát fogadta el.

A csurogi jegyzőlak. Csurog község előjárósága f. é. április 30-án árlejést tartott a jegyzőlak 23.877 kor. 06 fillérrel előirányzott felépítésére, mely alkalommal Klein Jakab (Ujverbász) 28.652 kor. 47, Diener Antal és társa (Tisztaivánfalva) 24.877 kor. 89 és a kályhákra még külön 901 koronával, Lotz András (Ujverbász) 26.264 kor. 76 és Schmidt Fülöp (Óverbász) 26.070 kor. 71 fillérrel tettek ajánlatot. A község Schmidt Fülöp ajánlatát fogadta el.

Egy postatiszt jubileuma. Király Géza bajai posta- és távirótiszt a napokban ülte meg hivatalnokoskodásának 25-ik évfordulóját. Baráiai és kollegái tömegesen keresték föl ez alkalomból és melegen üdvözölték. A posta- és táviróhivatal köztisztviselőiben álló főnöke, Marcell Andor pedig szép, magvas beszédben fejezte ki a kartársak szeretetét és becsülését.

A bajai ötödik gyógyszerész felállítására ellen foglalt állást Baja város közgyűlése. A belügyminiszter e határozat alapján megtagadta az új patika létesítése iránti kérelmet.

Halálozások. *Bogdánovits* György óbecsei takarékp. tisztviselő a napokban 43 éves korában meghalt.

Nagy Dezsőné színésznő a napokban meghalt Zentán. Kartársai részvéte impozáns módon nyilvánult meg. A temetésen a színházi énekkar énekelt. *Tompa Kálmán* színész pedig megható bucsubeszédet mondott.

Gebel Ernő óbecsei tekintélyes iparos a napokban 69 éves korában meghalt.

Tűz Madarason. Özv. Futó Mátyásné háza Madarason a napokban kigyuladt s teljesen leégett. A kár 1000 korona. Az épület nem volt biztosítva s így a szegény asszony nyomorba jutott.

A Ferenc-csatornai malmok r.-t. megalakulván, az üzletszabályok ekként változtattak meg:

Ezen részvénytársaság az 1886. évi június hó 6-ik napján tartott közgyűlés által elfogadott alapszabályok szerint keletkezett.

Jogviszonyai ezen s illetve az 1887. évi február 2-án, 1888. március 23-án, 1891. március 21-én, 1899. március 29-én, 1901. november 25-én, 1902. április 17-én, 1903. március 23-án és 1907. augusztus 14-én tartott közgyűlések által módosított alapszabályok szerint keletkezett.

Ezek szerint:

Székhelye: Budapest.

A vállalat tárgya: az ujbábszi, kissztpári, szenttamási, bácskereszturi, malmokat bérbé venni, malmalmi üzletet s minden, ezzel összeköttetésben álló üzletet, valamint a malmoknak albérletbe való adását, új malmok kibérlését, esetleg felépítését keresztül vinni.

Tartama 1915. évi január 1-ig terjed.

Alaptőkéje 35.000 forint, mely 175 darab egyenként 200 forint névértékű bemutatóra szülő részvényre oszlik.

Az igazgatóság 4-7 tagból áll. Az igazgatóság ezidő szerinti tagjai: *Novelly Emil*, dr. *Pásztor József*, *Spiegel Győző*, *Neugebauer Miksa* és *Gráner Albert*, kiknek ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk, továbbá *Bajor Sándor* társulati tisztviselő cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett.

A cég érvényes jegyzése akként történik, hogy felül a társaság pecsétje nyomatik és alája az igazgatósági elnök egyedül, vagy két igazgatósági tag, vagy egy igazgatósági tag és egy az igazgatóság által erre felhatalmazott hivatalnok nevét aláírja.

Egy jegyző jubileuma. *Eiman Károly* ujsziváci községi jegyző — mint nekünk írják — a napokban ünnepelte szűk családi körben jegyzői tevékenységének 30-ik évfordulóját. A derék jegyzőt számosan keresték föl személyesen és levélben, hogy üdvözlőket kifejezzék.

Palics fürdőt május 1-én nyitották meg. Eddig még igen lanyha az élet a fürdőhelyen.

Zsarolásért elítélve. *Josits Sándor* palánkai illetőségű irnokot a szegedi büntető bíróság 50 korona bírságra ítélte, mert volt főnökétől, dr. *Jedlicska Béla* szegedi kir. közjegyzőtől 1000 koronát akart kizsarolni.

Tűz Apatinban. E hó 3-án, d. u. 3 órakor — mint levelezőnk írja — *Fekter Antal* szentiványi-uti kendergerebenező lakásán tűz ütött ki, mely 2000 korona kender emésztett meg. Általánosan sajnálják e derék iparost, ki nem lévén biztosítva, súlyos anyagi kárt szenvedett.

A katonaság köréből. A király *Haubert* Kamilló szabadkai 6. honvédegyalozred alezredesét ezredessé és *Vörös Tibor* őrnagyot a marosvásárhelyi 22. gyalozredhez alezredessé nevezte ki.

Bukás Szenttamáson. *Dungyarszky Glisa* szenttamási divatárkereskedő fizetésképtelen lett. Egyezsége tőrekszik s 50%-ot ajánl, *Brankov* Mitó kezességével.

Kállay Kornélia kolozsvári vendégszereplése. *Kállay Kornéliát*, a Bácskában is előnyösen ismert primadonnát, lapunk jeles tollu munkatársát a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatósága vendégszereplésre hívta meg. A művésznő a jövő hét elején a *Varázskeringő*, *Koldusgróf* és *Vig* özevgy című operettek főszerepeiben lép föl.

Helyi hajózás Ujvidék és Zimony között. A Duna-Gőzhajózási Társaság a közönség régi óhajának engedve, f. apr. 30-tól kezdve helyi hajózást indított Ujvidék és Zimony között. Salzach nevű hajója a II. és III. oszt. utas, továbbá áru, élelmiszer, zöldség és gyümölcs szállítást *Karlóca*, *Beska*, *Dunagárdony*, *Krcedin*, *Slankamen*, *Surdok*, *Opova*, *Belegis*, *O-Banovce* és *Zimony* állomások érintésével közvetíti. A helyihajó kedd kivételével naponként közlekedik és Ujvidékről indul r. 3 órakor, Zimonyba érkezik r. 8 órakor. Zimonyból déli 1 órakor indulva Ujvidékre érkezik esti fél 8 órakor.

Az ujvidéki törvényszéki irodaigazgató jubileuma. *Kovácsy István* ujvidéki törvényszéki irodaigazgató a napokban ülte meg állami tisztviselői munkásságának 30-ik évfordulóját. Kartársai ez alkalommal testületileg üdvözölték.

Makó Lajos színtársulata Ujvidéken. Makó Lajos elsőrendű társulata néhány nap óta játszik Ujvidéken. A közönség nagyszámban látogatja a színházat. A kitünően szervezett társulat erre a támogatásra rá is szolgált, mert olyan előadásokat mutat be, amikben az ujvidékieknek ritkán van részük.

Szabadka tüdőbetegek dispensaire. A „Szeretet Nőegylet” elnökségéhez pár nap előtt érkezett le a belügyminisztériumból az egylet új alapszabálya, a törvényes jóváhagyással. A nőegylet eddig árvalánykákát nevelt. Most hogy az állam maga gondoskodik az elhagyott árvákról, a Nőegylet vezetősége időszerűnek találta, hogy más fontosabb, égető szükségét pótoló téren fejtsse ki tovább működését. Vállalkozott a tüdőbetegek megmentésére. Gondozó intézetet állít fel, hogy díjtalan orvosi segínyt és gyógyszerert kap minden tüdőbeteg.

Fizetésképtelenség Adán. *Soós József* adai kereskedő fizetésképtelen lett. 7000 koronával tartozik. Egyezsége tőrekszik.

A tiszai védőtöltések főfelügyelője, *Lisznyay D. Tihamér* min. osztálytanácsos, a kiváló szakférfiu a napokban vizsgálta meg a Tisza mentén elterülő védműveket. Tapasztalatairól közvetlenül számol be a földmívelésügyi miniszternek.

Miniszteri iskolalátogató a palánkai áll. polgári iskolában. Palánkáról jelentik: *Baranyai Gyula* szegedi áll. polgári iskolai igazgató, a bács-bodrog vármegyei polgári iskolák szakfelügyeletével megbízott miniszteri iskolalátogató április hó 24., 25. és 26-ik napján városunkban időzött és polgári iskolánkat behatóan megvizsgálta. Tüzetes vizsgálat tárgyává tette az intézet külső és belső berendezettségét; megtekintette az összes szertárakat, meghallgatta a tanárok tanítását, a növendékek feleleteit és figyelemmel volt az iskolai élet minden körülménye iránt. A vizsgálat befejezése után értekezletet tartott, amelyen tárgyilagos és szakszerű bírálatot mondott a tapasztalt dolgokról és a végén teljes megelégedésének adott kifejezést.

Bácskai karcos.

A palánkai pénzügyi helyzet. *Adamovich* István orsz. képviselő a napokban Palánkán volt az ottani zilált pénzügyi viszonyok tanulmányozása végett.

A derék követnek fölösleges volt ezt az utat megtennie. Megismerhette ő már a palánkai pénzügyi helyzetet abban az időben, amikor a választási számlákat kifizette.

A Vértesi elleni támadás. A bácsmegyei lapok sorra védelmőkbe veszik *Vértesi Károlyt* *Zsoldos Benő* oktalan támadása ellen.

Ennyi védelem hatása alatt csakhamar *benő* az az irodalmi seb, melyet a társulat nyugtalan pénztárnoka okozott.

„A teljes boldogság első percei”. A napokban *Zsabyán* tartott egyik fényes esküvőn dr. *Széchényi Tamás* főszolgabíró magasan szárnyaló, költői szép hasonlatokban bővelkedő felkőszöntöt mondott az új párra, melyben többi közt ez foglaltatik:

„... az ajtóban megállanak és visszaneznek, hogy teljes boldogságuk első perceit megoszassák velünk...”

Nohát, mi nem hiszünk abban az osztoskodásban.

A szabadelvűpárt feltámadása. A bácsmegyei koalíciós sajtót rettegés fogta el arra a valótlán hírre, melyet a „Bácsmegyei Függetlenség” föltalált; hogy t. i. a szabadelvűpárt föltámadt.

Értjük a rettegést. Ők minden föltámadástól félnek, mely az uralmukat veszélyezteti. Az önálló hadsereg, a nemzeti bank, az általános választói jog föltámadása — mind mumusként hat rájuk. Hát hogyne félnének a szabadelvűség föltámadásától.

KÖZGAZDASÁG.

A Bácsmegyei Gazdasági Egylet f. hó 6-án, szerdán, *Latinovits Pál* elnöklésével igazgatósági ülést tartott, melyen az alapszabályoknak az ügyvezető alelnöki állásra vonatkozó szakaszát módosították.

A háziipar kiállítás egyik érdekessége a sokac községek népipari készítményeinek csoportosítása. Eltekintve attól, hogy a kiállítás egyik csoportjában változatos és gazdag tartalmu kollekciókkal találkozunk, amelyek első tekintetre kiálnak és felül emelkednek a nép háziipari munkáján: de ne tévesszük szem elől, hogy az, amit a sokac szobában látunk, az mind az egyszerű sokac aszszonyok kezét dicséri. A kender munkálásától kezdve a fonás-szövésen át a ruhavarrás legutolsó öltéséig. Igen szépek a vajszkai és a bácsi női ruhák és a szőttesek.

Háziipar kiállítás Zomborban. A Zomborban május hó 10-én megnyíló Bácsbodrog vármegyei háziipar kiállítás védnökségét *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi és *Darányi Ignác* földmívelésügyi Miniszterek elfogadták és mindkét miniszterium jelentékeny anyagi segílyvel is támogatja a kiállítást. A kiállítandó tárgyak legnagyobb-része már megérkezett s a rendező bizottság hozzá kezdett a hatalmas anyag elrendezéséhez. A kiállítás május hó 17-ig lesz nyitva és nagyszabásu néptünneppel zárul.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. E. és ifj. L. P., Wörishofen. A megemlékezésért köszönet. A sok fröccs valahogyan meg ne ártson. *Dr. S. J.* ez időszerint Szentfűlöpön tartózkodik. *Dr. Kovács Jenő* címe: Erzsébet-körut 34.

G. T., Baja. Eddig nem lehetett elintézni.

V. P., Budapest. A verseket *F. Galambos Margit* munkatársunk bírálja meg, s ő adja meg eziránt alább az üzenetet.

T—r. *Junius* közepe előtt nem lehet.

N. Á., Szivác. *Honvagy* című versének gondolata új és meglepő ugyan, de miután a rímek még nem egész tökéletesek; kár volna így leköszölni.

„r.” *Fiatal ember, fiatal ember, inkább a rimeit* fullasztotta volna a borba. A másik három sem közölhető.

Nem közölhetők: *Emléksorok, Marospartján, Régi-régi szerelem, Tavaszra, Álom, Szerenád.*

Vér Pál. Versei elég csinosak; csak a rímre és ritmusra fordítson nagyobb gondot; ha jambikus a vers, nem szabad közte trocheusoknak lenni; s az utolsó ritmusnak csakis tiszta jambust szabad írni.

K. M., Budapest. Már hogyne vált volna be. Erőteljes szellemi legény ez is; tehát „tauglich”.

H. V., Kossuthfalva. Egyik közelebbi számban jelenik meg.

Színházlátogató, Zenta. Hogy az Összetartás kritikusa mért irt oly sokat az „Acélkirály”-ról és mért kapcsolatba a hölgyek magatartásával, azt méltóztassék közvetlenül tőle megkérdezni. — Annyi bizonyos, hogy az „Acélkirály”-lyal érdemes hosszasan foglalkozni.

Bég. Átnézzük s a jövő számban megüzenjük.

NYILT-TÉR*).

A „Bácska” című hirlap 31. számában „Németek a nemzetiségi pártban” cím alatt közölt hirre vonatkozólag sziveskedjék a következő helyreigazító soraimnak helyet adni:

Az a hir, hogy én pángermán üzelmekben résztveszek és hogy az elégületlen németiséget a nemzetiségi politikához közelebb akarom hozni, koholmány és aljas rágalom. Én jó magyar hazafi vagyok, kinek németajku polgártársai azt vetik szemére, hogy sovíniszta magyar vagyok. Ugy a hivatalban, mint a magánéletben társalgási nyelvem a magyar, ami egymagában bizonyítja forró hazaszeretetemet.

Ókér, 1908. évi április hó 30.

Dietrich,
községi bíró.

*) A tartalmáért az aláíró felelős.

Olvashatatlan szám/1908.

Árverési hirdetmény.

Wiener Soma bácsalmási ügyvéd által képviselt a bácsalmási takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak **Póhl Antal és neje Schadt Rozália** kunbajai lakos végrehajtást szenvedettek elleni 2149/tkv. 1908. sz. végrehajtási ügyében a bírói árverés 600 K. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 20. napjától járó 6% kamatai, 1/30% váltódíj, 60 K. 65 fillér eddig megállapított, 28 K. 30 f. mostani és a még felmerülő költségeknek kiegészítése végett a szabadkai kir. törvényszék területén levő a kunbajai 833. sz. betétben A + 5. sor 1269. hrsz. alatt foglalt Póhl Antal tulajdonául felvett Sebesics bülbüli 1062. négyzetöl területű szántóra 112 K. kikiáltási árban, a kunbajai 960. sz. betétben A + 1. sor 4595/1. hrsz. Póhl Antal tulajdonául felvett a Sörház dűlőben fekvő 794 négyzetöl területű szőlőre 430 K. kikiáltási árban, a bácsalmás-kunbajapusztai 570. sz. betétben A + 1. sor 132/23. hrsz. alatt foglalt Póhl Antal tulajdonául felvett 1 hold 392 négyzetöl területű a Sörház dűlőben fekvő erdőre 32 K. kikiáltási árban s végül a kunbajai 540. sz. betétben A + 1—2. sor 433/1. és 433/2. hrsz. alatt foglalt 605 négyzetöl területű 216. sz. ház, udvar és kertnek Póhl Antalné Schadt Rozália tulajdonául felvett fele részére 843 K. kikiáltási árban ezennel elrendeljük, és annak Kunbaja község-házánál leendő megtartására **1908. évi július hó 10. napjának** délelőtti 10 órája kifizetjük.

A kunbajai 833. és 960. sz. betétben és a bácsalmás-kunbajapusztai 570. sz. betétben foglalt ingatlanokra vonatkozóan Pollák Jakab és fia bajai vég. 308 K. s jár.-ból álló követelésének kielégítése végett csatlakozottak kimondatik.

1. Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek átadni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladni fognak.

3. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés, sem utóajánlat nem tétetik, a vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokbalelés napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezetni, ha a vételár és kamatai kifizettek.

8. Az ingatlant esetleg terhelő szőlődézsma váltásának az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Az árverés a vonatkozó betétben feljegyezteni rendeltetik és foganatosítása a telekkönyvi irodának meghagyatik.

Bácsalmás, 1908. évi április hó 16. napján.

A kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság.

Dr. Terjék
kir. járásbíró.

1432/908.

Hirdetmény.

Bajmok községben lemondás folytán megüresedett községi **gyalogrendőri állásra** pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása 600 korona készpénz fizetés utólagos havi részletekben.

A ruházatot is a község adja.

Felhívtnak a pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket Bajmok község előljárásgázhöz folyó évi május hó 23-áig bezárólag nyújtsák be, a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Bajmok, 1908. május hó 1-én.

Lichtmeckert József,
jegyző.

Nagy József,
bíró.

Boroshordók,

néhányszor használva, minden nagyságban kaphatók, 3—4 krajcárjával literenkint **Schmiedl János** hordókereskedőnél, **Bácsfeketehegyen.** Állandóan nagy raktár. — Ugyanitt egy billiárdasztal is eladó.

2725. sz.

1908. tkksz.

Árverési hirdetmény.

Wiener Samu bácsalmási ügyvéd, mint vb. Glück Mór csódtömeggondnok végrehajtónak, **ifj. Hutterer József** bácsalmási lakos végrehajtást szenvedett elleni 1977/908 tkvi sz. végrehajtási ügyében a bírói árverés 300 kor. tőke követelés, ennek 1907. évi október 1. napjától járó 6% kamatai, 41 kor. 35 fillér, eddig megállapított 16 kor. 30 fillér mostani, és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144 és 146. és 156. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Bácsalmás községben tartozó, a bácsalmási 4853 sz. betétben A 1. 1—2 sor, 19, 20. hrsza. foglalt 372 □-öl területű, beltelekbeli, kert s udvar és 1156 sz. házra egészben, tehát nem csupán végrehajtást szenvedett, hanem kiskoru Pigel Anna, Ádám és Flóra jutalékára is 857 kor. kikiáltási árban ezennel elrendeljük és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására **1908. évi július hó 24. napjának d. e. 10 órája** kifizetjük.

1. Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek bánatpénz fejében átadni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladati fognak.

3. Vevő köteles a vételárat három, egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt, mindenkor az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalhoz lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés, sem utóajánlat nem tétetik. A vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépése napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezetni, ha a vételár és kamatai kifizettek.

8. Az ingatlant esetleg terhelő szőlődézsma váltásának az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a vevő kárára és veszélyére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Bácsalmás, 1908. évi április hó 21. napján.
A kir. járásbíróóság, mint tkvi. hatóság.

Dr. Hetényi
kir. járásbíró.

2758. és 2760./tkv. 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

Wiener Samu ügyvéd mint vagyonbukott Glück Mór csódtömeggondnokának az 1881. XVII. t.-c. 175. §-a alapján a végrehajtási árverés joghatályával bíró bírói árverés a szabadkai kir. törvényszék területén levő Bácsalmás községhez tartozó bácsalmási 51. sz. betétben A 1. 1—3. sor 1818. 1819. és 1822. hrsz. alatt foglalt vb. **Glück Mór** tulajdonául felvett 199 négyzetöl területű beltelekbeli kertre, 61/a. sz. a házra és udvarra, mely közös az 1820. hrsz. ház udvarával, egészben 341 K kikiáltási árban, továbbá a bácsalmás-kunbajapusztai 474. sz. betétben A 1 1—2. sor 12/28. és 12/29. hrsz. alatt foglalt 2 hold 800 négyzetöl területű a Sörház dűlőben fekvő szőlőre egészben 612 K kikiáltási árban ezennel elrendeljük és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1908. évi **július hó 18. napjának** délelőtti 8 órája kifizetjük.

1. Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek bánatpénz fejében átadni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladni fognak.

3. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés, sem utóajánlat nem tétetik. A vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezetni, ha a vételár és kamatai kifizettek.

8. Az ingatlant esetleg terhelő szőlődézsma váltásának az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tenne, a megvett ingatlan a vevő kárára és veszélyére az érdekelt felek bármelyikének kérelmére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Bácsalmás, 1908. évi április hó 24. napján.

A kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság.

Dr. Terjék,
kir. járásbíró.

Félvér simenthali bikák és Yorkshire tenyészállatok elsőrendű minőségben kaphatók dukai Takács Ferenc gazdaságában Duka, Vas megye, vasut és táviró: Jánosháza.

10-7

A legnagyobb könyvnyomda, amely minden munkát az összes szláv nyelveken kívül, magyar, német, latin, görög stb. nyelven pontosan és a legmérsékeltébb árak mellett

végez, valamint a világ legnagyobb szerb könyvkereskedése, amely készletek értéke

500.000 K.

s amely minden nyelvű könyveket, zeneműveket, papírárut, blankettákat stb. gyorsan és jutányosan szerez meg — eddig

Popovits M. Testvérek

1-3

tulajdona — most ugyanazon házban a piacon folytatja munkáját:

NATOSEVICS tanítók részvénytársasága Ujvidéken cég alatt.

Részvényjegyzési felhívás!

LAIB és VÁRADY gyógyszerészek **BŐÖS** (Pozsonymegye) illóolajok, essenciák, gyógynövény kivonatok, gőzerőre berendezett gyára, gyógynövény termelése, szárító, vágó és porító telepe, gyárak megnagyobbítására **200.000 korona alapítókére** részvénytársaságot alapítanak.

Egy részvény ára **212 korona**, mely két részletben lesz fizetendő.

50.000 korona értékű részvényt a cég maga jegyez és felhívja ezuttal a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen jövedelmező tőke befektetésére, mely 15-20 százalék osztalékot hoz.

Jegyzési határidő május hó 15-éig. Ezen részvénytársaság célja volna egyttal a Bácskában már meghonosodott gyógynövény termelést fejleszteni és ugyanott feldolgozó telepet létesíteni az exportot pedig innen keletre irányítani.

A gyár az országban egy még alig létező iparágat van hivatva betölteni, és a sok millióra menő behozatalt ellensúlyozni eddigi jó hírével fogva exportját tetemesen növelheti és világexportra számíthat.

Érdeklődőknek a bőösi gyár vezetősége szívesen küld prospektust és kéri ez uton Bácsmegeye értelmiségét és termelő közönségét minél nagyobb számban a részvényjegyzéshez hozzájárulni, hogy hazánk ipara e téren is teljességében felvirulhasson.

Cégünkről szíveségből felvilágosítással szolgál

Pinterovics Jenő Petrőczy
főjegyző ur,

kinek gyógynövény termékeit a gyár már 4 év óta váltja be és ki e téren már több 2-2 évi tapasztalatokkal bír.

Figyelem!

Aki bármilyen ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbevenni szándékozik, valamint

Telefonszám 446.

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá **lüz-, jég-, élet- és baleset biztosításokat**

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni, **cimeket**

iratni,

fuarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megrekamlálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszói)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító Iroda

örvényesen bejegyzett céghez

VII. kör., Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben.

(Tulajdonos: **Malusev Sándor.**)

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

Mezőgazdák figyelmébe!

Baromfi tenyésztők figyelmébe!

Legelőszóba forrás!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Ripária portális I. oszt. sima ezre	9.—	frt.
" " II. " " "	3:50	"
" " III. " " "	1:60	"
" gyökeres I. " " "	18.—	"
" " II. " " "	12.—	"
Szőlőoltvány a legjobb bor- és csemegefajokból		
Iszáza 9 frt. és ezre	85.—	frt.
I. oszt. száza 4:50 frt. és ezre	40.—	"
Gleditsia , sövénynek nagytövösű, egyéves, jó erős növésű 1000 drb.	4.—	"
Gleditsia , 2 éves, jó erős növésű 1000 drb.	7.—	"
Akácfa , 2 éves, 1 méter magas, 100 drb.	2.—	"
" 3 " 2 " " 100 "	4.—	"
" 4 " 3 " " 100 "	8.—	"
" 5/6 " 5/6 " " szerszámmal vastag 100 drb.	15—20	"
Kivánatra faj- és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:		3—2

„Váradvelencei rózsza- és szőlőoltványtelep”, Nagyvárad.

Manhold Kálmán KULA, Bácsmegeye a Telecska magaslatán fekvő Rác György-féle szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható.

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zölőoltvány.
2. Amerikai és eurpai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kivánatra névjegyzéket küldök.
3. Alma, körte, barack és kajszinfák 1, 2, 3 éves ojt vány a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia elősvény, valamint az elősvények királya, mélyen leszállított árban.

Maclura Aurentiaca elősvény, melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen ürök, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán nagybérlo.

20—12

BIHARI J.

kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy

SZABADKÁN
VIII., kör., 54. szám

alatt, közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ez előtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.**

Mindezek előrebocsájtása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint külcsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserelek. = Átalakításokat jutányosan készítek. = Képes árjegyzék ingyen,

2723/tkv. 1908.

Árverési hirdetemény.

Wiener Samu bácsalmási ügyvéd által képviselt Mélykúti takarékpénztár részvénytársaság végrehajthatónak — **Petrekánics István** bácsalmási lakos végrehajtást szenvedett elleni 1654/tkv. 1908. sz. árverési ügyében a bírói árverés 280 K tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 29. napjától járó 6% kamata, 1/2% váltódíj, 54 K 31 f. eddig megállapított, 16 K 30 f. mostani és a még felmerülendő költségeknél, továbbá a csatlakozott Milánkovichs Lajos 23 K 80 f. és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Bácsalmás községhez tartozó a bácsalmási 2051. sz. a betétben A I 1—2. sor 2534. 2535. hrsz. alatt foglalt 238 négyszögöl területű, beltelekbeli szántóra, 107. sz. házra és kertre a 344 K kikiáltási árban s a bácsalmási 3068. sz. betét A 1. sor 11007/4/b hrsz. alatt foglalt a Családos dűlőben fekvő 1 hold 400 négyszögöl területű szántóra egészben, tehát nemcsak a végrehajtást szenvedett, hanem neje Csuplics Ilona jutalékára is 348 K kikiáltási árban ezennel elrendeltetik és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1908. évi július hó 15. napjának délelőtti 8 órája kitűzetik.

1. Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kikiáltóknak bánatpénz fejében átadni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

3. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés sem utóajánlat nem tételik. A vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezetni ha a vételár és kamatai kifizettek.

8. Az ingatlant esetleg terhelő szőlődézsma váltásának az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Az árverés feljegyzése a vonatkozó betétben elrendeltetik s fogantatásai a tkvi irodának meg-hagyatik.

Bácsalmás, 1908. évi április hó 21. napján.
A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Dr. Terjék,
kir. járásbíró.

Bács megye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

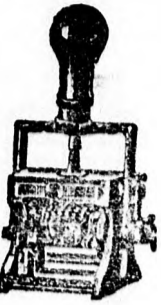
melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az egyetlen engedélyezett földrajz, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jó indulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítása, 24 képpel van disztive és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY
községi tanító
Zenta.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta

bélyegzőgyár és intézet:

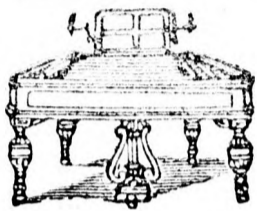
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körút 17.

A Bács megyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaikat, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

Angol nyakkendők! :: Összes cikkeink ocassió áron! :: Pécsi keztyűk!

Vilányos csillárok, diszműárak.

Ma és a következő napokban, bezárólag
május hó 15-ig eladásra kerül:

5000 drb. legújabb divatu angol nyakkendő

100.000 méter csipke

1000 darab divatos napernyő

mélyen leszállított áron!

Egyben tudomására hozzuk a n. é. közönségnek miszerint

férfi kalapokat

is, nagy választékban, rendkívül olcsó áron raktáron tartunk.

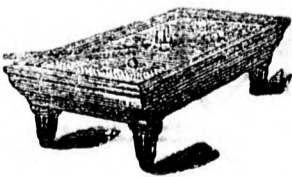
Goldfahn Sándor és fia

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a különlegességi tőzsde mellett.

10-2

Csipkék, szalagok, kötőpannók

Porcellán edény beszerzési áron!

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 40-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöllegessé tesz.

A „Borászati Lapok“

a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“-nek hivatalos közlönye.

A Borászati Lapoknak a közzéadás és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, amiben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségében.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tőkerészekből vagy állatokból a fellépett szőlőbetegséget vagy rovarát és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintéztet szakkérdésre.

Laptulajdonos:

Felelős szerkesztő:

Baross Károly örököse.

Dr. Drucker Jenő.

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 kor. 1/2 évre 6 kor. 1/4 évre 3 kor.

Mutatványszámot három héten át szívesen küld a BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz.)